

Advies

Wijzigingsbesluit Strategische Transformatiesteun

Brussel, 5 juli 2021

Adviesvraag: Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2013 tot toekenning van strategische transformatiesteun aan ondernemingen in het Vlaamse Gewest, wat betreft de opheffing van bonussteun

Adviesvrager: Hilde Crevits - Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw

Ontvangst adviesvraag: 7 juni 2021

Adviestermijn: 30 dagen

Decretale opdracht: SERV-decreet 7 mei 2004 art. 20 (SAR-functie)

Goedkeuring raad: 5 juli 2021

Contactpersoon: Wim Knaepen - wknaepen@serv.be

Mevr. Hilde Crevits
Viceminister-president van de Vlaamse Regering en
Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw
Consciencegebouw
Koning Albert II laan 15
B-1210 Brussel

contactpersoon
Wim Knaepen
wknaepen@serv.be

ons kenmerk
SERV_20210705_Wijzigingsbesluit_STS_BR_wk

Brussel
5 juli 2021

Wijzigingsbesluit Strategische Transformatiesteun

Mevrouw de viceminister-president

U vroeg de SERV om advies over het wijzigingsbesluit van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2013 betreffende de 'Strategische Transformatiesteun' (STS) en het ministerieel besluit dat enerzijds de vervanging van de bijlage in het besluit van 19 juli 2013 regelt en anderzijds het ministerieel uitvoeringsbesluit van 1 oktober 2013 aanpast.

Samengevat beogen het wijzigings- en uitvoeringsbesluit het STS-instrument selectiever en kwalitatiever in te zetten waarbij:

- tewerkstelling een bijkomend beoordelingscriterium wordt, waardoor het systeem van de bonussteun niet langer relevant is;
- de te behalen basisscores worden verstrengd: internationalisering en verduurzaming worden, net zoals innovatie, primordiale parameters. Daarbij krijgen de te behalen basisscores voor verduurzaming een upgrade en worden de te behalen basisscores voor middelgrote vestigingseenheden op het vlak van innovatie en internationalisering opgetrokken tot de vereiste basisscores voor grote vestigingseenheden;
- de huidige parameters inhoudelijk worden bijgestuurd: het aantal beoordelingscriteria wordt afgeslankt, innovatie wordt duidelijker geformuleerd, internationalisering wordt gheredefineerd en verduurzaming op op sociaal en ecologisch vlak wordt concreter afgebakend.

De SERV ondersteunt de herschikking van de beoordelingscriteria en de grotere selectiviteit van het steuninstrument via een herijking van de te behalen basisscores. Hierdoor kan in het kader van het relancebeleid en de aanpak van belangrijke maatschappelijke uitdagingen ingezet worden op meer kwalitatieve projectvoorstellen met een aanzienlijk transformatief acceleratiegehalte en een groot valorisatiepotentieel op economisch, ecologisch en maatschappelijk vlak. Vanuit die invalshoek dient het STS-instrument zich, naargelang de eventuele missie, ook aan als één van de mogelijke steunpijlers voor de implementatie van missiegedreven innovaties.

De SERV pleit ervoor om consequent het begrip 'onderneming' te hanteren zodat duidelijk wordt dat ook sociale ondernemingen onder het toepassingsgebied van artikel 4/1 van het besluit van 19 juli 2013 kunnen vallen en voor steun in aanmerking komen.

De SERV stelt vast dat de aanpassingen aan het STS-instrument zijn geënt op de aanbevelingen van een externe evaluatie die eind 2019 is uitgevoerd. Daaruit blijkt dat de opleidingssteun goed was voor 43% van de toegekende transformatiesteun in de periode 2013 tot medio 2019. Uit het eindevaluatierapport van februari 2020 over een aantal instrumenten van het economisch ondersteuningsbeleid heen (STS, kmo-groeiensubsidie en ecologiesteun) blijkt verder dat de STS één van de belangrijkste Vlaamse instrumenten voor opleidingssteun op initiatief van ondernemingen is. De evaluatierapporten reveleren interessante kwantitatieve informatie over de opleidingssteun maar ontberen een kwalitatieve inschatting van de opleidingen zelf, onder meer inzake het opleidingsaanbod (soort van opleiding en thema), de sectorale verdeling van de opleidingssteun en de opleidingsverstrekkers. De SERV pleit ervoor om in de voortgangsrapportages voortaan aandacht te besteden aan dit kwalitatieve monitoringsaspect.

Tot slot heeft de SERV nog enkele bemerkingen bij de invulling van het beoordelingskader (bijlage 1 bij het ministerieel besluit):

- Beoordelingscriterium 'Innovatie', kwalificatie 'goed'. De formulering zoals opgenomen in de bijlage 1 is volgens de SERV te strikt en laat uitschijnen dat wanneer één onderneming een nieuwe technologie implementeert, andere pioniers er tussenuit zouden vallen. In het kader van kennisdiffusie in Vlaanderen wordt de adoptie van nieuwe technologie immers best aangemoedigd, in het bijzonder bij kmo's waar dit vaak al moeizamer verloopt. De SERV stelt daarom voor de kwalificatie 'goed' als volgt te wijzigen en te omschrijven: *"De transformatie leidt tot de implementatie van een nieuw product, proces of dienst voor de sector in Vlaanderen of de implementatie van (een) technologie(ën) die nog geen courante ingang hebben gevonden in de sector in Vlaanderen."*
- Beoordelingscriterium 'Internationale competitiviteit', kwalificatie 'goed' en 'excellent'. De formulering in bijlage 1 gaat uit van een cumulatieve voorwaarde, nl. het bewijs van een strategisch (aanzienlijke) verhoging van de internationale competitiviteit en het bewijs van de (aanzienlijke) versterking van de internationale concurrentiepositie. Ook hier is volgens de SERV enige nuance op zijn plaats. Een in Vlaanderen gevestigde onderneming kan immers best als interne schakel in de waardeketen van een multinational haar internationale (concurrentie)positie binnen de groep versterken, zonder dat dit direct een impact heeft op haar (externe) internationale competitiviteit. De SERV stelt daarom voor bij de omschrijving van de kwalificatie 'goed' en 'excellent' de cumulatieve voorwaarde te vervangen door een optiemogelijkheid: *"De onderneming kan aantonen dat de internationale competitiviteit strategisch (aanzienlijk) verhoogt of toont door middel van een concurrentieanalyse aan hoe de internationale positie (aanzienlijk) wordt versterkt."*

Hoogachtend

Pieter Kerremans
administrateur-generaal

Ann Vermorgen
voorzitter